



* משה בלטר
 * אהוד גוט
 * שאול אלוני (1929-2007)
 * ד"ר מאיר רזון (1931-2015)
 * ישי לויט
 * יוחנן וינר
 * אורית טקד
 * אבנר צור
 * גילה אורל
 * זאב סליט
 * אבי גרא (רו"ח)
 * גיורא מילאלי
 * חנן דורון
 * מרק פלורסהיים
 * אשתר יעדר
 * זהר נדינברג
 * ויה ציפן
 * זמירה קוינט
 * גילה ליבר - גולן
 * לימור סובל
 * וסיס אבו האטום
 * דוד בוטסון**
 * ליכר רוניק
 * טלי ענבר - גולן
 * מיכל בר - שלום
 * מירי אזולאי
 * הילה טדלר - דונג
 * נים אבו - היט**
 * עמית כהן
 * אסף שימשי
 * שלמה שטיינר
 * איל בר אליזר
 * רענן בר-והר
 * גדי אגשי
 * טאוה סנדר
 * אורלי פרימס - וייס
 * ד"ר ערן טאויסין
 * טודן עביאל
 * חביב כרייני
 * אורי דוד
 * חלי תורן
 * מירב שלמה
 * בני פריטיש
 * אמיר דותן
 * לבנטין קהואניאן
 * איתן ברקוביץ
 * חיים פרוץ
 * ליאור אוחנה
 * אמיר לטאון**
 * רני גוט
 * דוד בכר
 * פגא אלימלך
 * ענבל אלקיים
 * מירב דסקל
 * נעה גוט-זינגל
 * סיון טיידי
 * גולן כהן
 * יאיר מרום
 * אורי אסא
 * נטע רוטמן
 * רותם קרויטורו
 * אורלי חסד
 * טלי מירום
 * אסף תכלת
 * הילה גלעדי
 * יעל כהן
 * אמיר בית און
 * נטלי נר גאון
 * ענת מוזס-אלבו
 * תהילה לביא
 * אילנות בן עזרא
 * שירן ולינגר-פרץ
 * מקסים גריף
 * רועי גסר
 * טלי מילר
 * גיא שטרן
 * שי שמאי
 * מעיין שחר
 * רועי שמחי
 * קרין דיאמנט-פורת
 * גולד גיא
 * רות יצחק (רו"ח)
 * אופיר סלומון
 * יונתן רכס
 * לונה עקל
 * מיכל נצר
 * ניר אברהם
 * תום גוט
 * יעל דיני
 * גלית חמי

תל אביב: 31.1.18

לכבוד
מר ארז ויסמן – מנכ"ל
ארגון עובדי המים

שלום רב,

הנדון: מים לגינון במרחב הכפרי – מצב קיים ולאור תיקון 27 לחוק המים

להלן תפורט התייחסותנו לסוגיית הזכאות לתעריף המים המופחת לגינון ציבורי לספק המים החדש רשותי על פי מצב קיים ולאור תיקון 27 לחוק המים.

- ביום 4.6.2015 פרסמה מועצת רשות המים את טיוטת כללי המים (קביעת תנאים ברישיון)(תיקון מס'2), התשע"ה-2015 לשמיעת עמדות הציבור (להלן: "כללי התנאים ברישיון").
- בהמשך לפרסום כללי התנאים ברישיון, ועל מנת שניתן יהיה לפעול על פיהם בהתאמה, פרסמה מועצת רשות המים ביום 25.6.2015 לשמיעת עמדות הציבור את טיוטת כללי המים (שינוי התוספת השנייה לחוק)(תיקון), התשע"ה-2015 (להלן: "תיקון התוספת השנייה"); טיוטת כללי המים (תעריפי מים המסופקים מאת מקורות)(תיקון מס' 5), התשע"ה-2015 (להלן: "כללי מקורות"); ואת כללי המים (תעריפי מים שמספקים ספקים מקומיים)(תיקון מס' 3), התשע"ה-2015 (להלן: "כללי ספקים מקומיים").
- ביום 6.8.2015 אישרה מועצת רשות המים לפרסום ברשומות את הכללים הנ"ל, ואלה פורסמו ברשומות ביום 30.12.2015, למעט כללי המים בדבר שינוי התוספת השנייה.
- לאור האמור, כל הסדר המים לגינון חל רק על ספק מקומי אשר מקבל את המים שהוא מספק מחברת מקורות, ואינו חל על מי שמפיק את המים לעצמו או מקבל את המים שהוא מספק ממפיק פרטי.
- האמור קיבל ביטוי, שחור על גבי לבן, עוד במסמך ההנחיות שפרסמה רשות המים באתר האינטרנט שלה, בטרם פורסמו הכללים, אשר פירט את אופן הגשת הבקשות לזכאות לתעריף גינון ציבורי במרחב הכפרי וציין ככתוב בו כי "תעריף הגינון הציבורי חל רק על מים הנקנים מחברת מקורות ואינו חל על המים מהפקה עצמית. לפיכך, ספק שהינו מפיק ואינו רוכש את המים לגינון ציבורי מחברת מקורות, רשאי לבקש מרשות המים כי התעריף לגינון ציבורי לא יחייב אותו (גם אם צרכן הגינון עומד בתנאים)".

ניל וויליאם גולדנפלד *** משה גולדברג - יועץ

* חבר לשכת עוה"ד ב-NY ** נוטריון *** חבר בלשכת עוה"ד בצרפת

תל אביב:	רחוב יגאל אלון 96, 6789140	טל: 03-5111111	פקס: 03-6246000	בגאל@bgalaw.co.il
ירושלים:	רחוב הלל 23, 9458123, ת.ד. 2430, 9102301	טל: 02-6233250	פקס: 02-6233248	eguth@bgalaw.co.il
חיפה:	רחוב פל-ים 2, בנין אורן, 3309502	טל: 04-8663300	פקס: 04-8664400	wasim@bgalaw.co.il
טבריה:	רחוב הקישון, 1420130, ת.ד. 1685, 1411601	טל: 04-6722815	פקס: 04-6723183	atzur@bgalaw.co.il

6. התעריף המיוחד למים לגינון אשר על פיו יספק הספק המקומי מים לרשות המקומית, נקבע בכללי הספקים המקומיים ובהתאמה זכאי אותו ספק מקומי לתעריף מופחת למים שהוא מקבל מחברת מקורות, כפי שמופיע בכללי מקורות.

כללי המים (קביעת תנאים ברישיון), תשע"ד-2014

7. כאמור, ביום 30.12.2015 פורסמו ברשומות כללי המים (קביעת תנאים ברישיון) (תיקון), התשע"ו-2015 (להלן: "התיקון").

8. במסגרת התיקון, הוכנס פרק ב'1 אל כללי המים (קביעת תנאים ברישיון), תשע"ד-2014 (להלן: "הכללים"), אשר כותרתו - "שימוש במים בגינון ציבורי ותנאים ברישיון לעניין תעריף מופחת", ואשר קובע בין היתר בסעיפיו כדלהלן:

"10ב. (א) רשות מקומית שמבקשת הכרה כרשות מקומית זכאית, תגיש לרשות הממשלתית בקשה אשר תכלול את כל אלה:

(1) הצהרה של מורשה חתימה של הרשות המקומית ולפיה בכל הגנים הציבוריים שבתחומה, ששטחם עולה על 50 מטרים רבועים, מותקנת מערכת השקיה יעילה עם קציבת זמן בצירוף מד מים, קציבת כמות מים או שילוב של שניהם, המאפשרת השקיה נפרדת לפי קבוצות צמחים בהתאם למנת המים הדרושה להם (להלן – מערכת השקיה יעילה);

(2) ציון האזור הגאוגרפי שאליו שייכת הרשות המקומית, ומיפוי שטחי הגנים הציבוריים וסוגי הצמחייה שבהם לפי האזורים הגאוגרפים וסוגי הצמחייה המפורטים בתוספת הרביעית;

(3) העתק מחשבונות מים ששלח ספק המים לרשות המקומית לרבות החשבון האחרון;

(4) אישור של ספק המים ולפיו כל המים המסופקים לגנים הציבוריים נמדדים במערכת מדידה המודדת בנפרד את הכמות המסופקת לגינון ציבורי;

(5) **ברשות מקומית שספק המים שלה אינו חברה – אישור של ספק המים ולפיו דמי המים שהוא גובה הם לפי התעריפים הנקובים בכללי תעריפים לספקים מקומיים, וביישוב מתוכנן כהגדרתו בכללי המים (השימוש במים באזור קיצוב), התשל"ו-1976 (להלן – ישוב מתוכנן) – אישור של ספק המים כי הוא מחייב את צרכניו בחיוב המרבי לצרכן כמשמעותו בסעיף 2(ב) לכללי תעריפים לספקים מקומיים (להלן – חיוב מרבי לצרכן).**¹

(ב) מנהל הרשות הממשלתית רשאי להכיר ברשות מקומית כרשות מקומית זכאית אם התקיימו אלה:

¹ הסעיף מדבר על חיוב בהתאם לתעריפים בתוך היישוב. עד לתיקון 27 יכולים היו לקבלת הקצאת מים לגינון רק יישובים צרכני חברת מקורות, ולכן לא התעוררה השאלה בדבר החיוב שבין המפיק האזורי הפרטי ובין היישוב עצמו. הנוסח העדכני אינו מחייב חיוב בתעריף מקורות הכניסה ליישוב. מכיון שטיוטת כללי קביעת תנאים ברישיון שמחליפה את הכללים הקיימים פורסמה לשימוע ובמסגרתה נמתק פרק הגינון הציבורי, לא ברור מה יהיה הדין בהמשך.

(1) הוגשו כל המסמכים הנדרשים לפי סעיף קטן (א) וכן מסמכים נוספים שביקש מנהל הרשות הממשלתית לשם בירור התנאים הנדרשים להכרה כרשות מקומית זכאית;

(2) ספק המים אינו הרשות המקומית וכישוב מתוכנן – ספק המים מחייב את צרכניו בחיוב המרבי לצרכן;

(3) יש לרשות המקומית מיפוי מלא ומעודכן של הגנים הציבוריים שבתחומה;

(4) בכל הגנים הציבוריים, ששטחם עולה על 50 מטרים רבועים, מותקנת מערכת השקיה יעילה;

(5) כל המים המסופקים לגנים הציבוריים נמדדים במערכת מדידה המודדת בנפרד את הכמות המסופקת לגינון ציבורי.

(ג)

(ד)

10.ג. (א) ספק מים שמספק מים לרשות מקומית זכאית יחייב אותה בתעריף מופחת בעד כמות המים שסיפק במדידה להשקיית גן ציבורי, בהתאם להוראות ברישיונו.

(ב) התעריף המופחת יחול על כל כמויות המים שספק המים סיפק לרשות מקומית זכאית במדידה להשקיית גן ציבורי מתחילת השנה, שבה הוגשה במלואה הבקשה להכרה כרשות מקומית זכאית.

(ג) ספק מים שנקבע ברישיונו כי יספק מים בתעריף מופחת לפי סעיף קטן (א), רשאי לבקש ממנהל הרשות הממשלתית לקבוע כי התעריף המופחת לא יחול, אם לא עומד לרשותו מקור מים שנקבעו לגביו תעריפים או היטלי הפקה מופחתים, המתאימים לתעריף המופחת.

(ד) הוגשה בקשה לפי סעיף קטן (ג) וסבר מנהל הרשות הממשלתית כי קביעת תעריף מופחת לפי סעיף קטן (א) תפגע ביכולתו של ספק מים למלא תפקידו לפי הרישיון, רשאי הוא לקבוע כי לגבי אותו ספק מים לא יחול תעריף מופחת כאמור.

9. כך נקבע, כי ספק מים שמספק מים לרשות מקומית זכאית יחייב אותה בתעריפים הקבועים בעניין זה בכללי התעריפים, וכי "במקרה בו לספק המים אין מקור מים שנקבעו לגביו תעריפים או היטלי הפקה מופחתים, המתאימים לתעריף המופחת, ואם מנהל הרשות הממשלתית מצא כי קביעת תעריף מופחת לרשות המקומית ללא הפחתה בתעריף רכישת המים או בהיטל הפקה של המים המופקים תפגע ביכולתו של ספק המים למלא תפקידו לפי הרישיון, רשאי הוא לקבוע כי לגבי אותו ספק מים לא יחול תעריף מופחת כאמור".

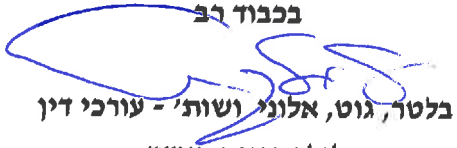
10. ונבהיר – הקצאת מים לגינון אינה תנאי להשקיית הגינות הציבוריות, אלא זכות לקבלת תעריף מופחת, כאשר בהעדר הקצאה כזו, משלמת הרשות המקומית [ובעניין זה הועד המקומי ביישוב מתוכנן הוכר כרשות מקומית] לספק המים [וספק המים משלם לתברת מקורות] תעריף מלא של מים לעל מטרה מעל הכמות המוכרת.

11. עם זאת, מכיוון שעמידה בתנאים לקבלת הקצאת גינון מהווים חלק מהתנאים ברשיון, אי עמידה בהם עלולה לגרום לביטול ההקצאה וחיוב בתעריף המלא לכלל הכמות ולא רק לכמות שמעבר להקצאה.
12. לקראת שנת 2018, במסגרת הדיון בכללי המים (הסדר מפורט לאזור קיצוב) בקשה מועצת הרשות לקצץ את כמות המים המוקצית לגינון ל-75%.
13. נציין כי על אף שהן מועצת הרשות והן אותם גורמים שהגישו התנגדות [מרכז השלטון המקומי ועוד] התייחסו לקביעה הנ"ל כ"קיצוץ", הרי שכאמור אנו סבורים שהמדובר אך בסוגיה של מחיר המים ולא כמות המים [שלא כמו חקלאות]. אכן הכמות נקבעה על-בסיס פרמטרים של כמות מים דרושה לסוג הגינון לפי אזורי הארץ השונים, אולם אין למיטב הבנתנו סנקציה הקבועה על הספקת כמות גדולה יותר לגינון מזו שנקבעה, מעבר לחיוב בתעריף מלא של המים.
14. בוודאי נכון הדבר לגבי כל אותם יישובים במרחב הכפרי שלא הגישו בקשה או לא קבלו הקצאת גינון, בין אם שלא יכלו לעמוד בתנאים שנקבעו ובין אם משום שהספק אינו צרכן מקורות או מכל סיבה אחרת – לגבי אלו מגבלה על כמויות המים שישימשו לגינון לא קבועה בדין.
15. הגבלת הכמות הארצית המוקצית לגינון מעוררת את השאלה האם מי שטרם נקבעה לו הקצאה יכול לקבל היום הקצאה כאמור – לא מצאנו התייחסות כתובה לשאלה זו.
16. מבלי לגרוע מהאמור בסעיף הקודם, נראה כי המגבלה שנקבעה על-ידי רשות המים בעבר לפיה זכאי להקצאת גינון רק יישוב צרכן מקורות ולא צרכן של מפיק פרטי, אינה תקפה עוד לאחר תיקון 27 לחוק המים, אשר מחשיב את כל המים ככאלו שסופקו על-ידי חברת מקורות, ולכן המחסום [שלדעתנו הינו בלתי חוקי ומפלה] שהוצב בפני הספקים צרכני המפיקים הפרטיים לקבל הקצאת מים לגינון, אינו עומד עוד, אולם כאמור – כל הכמות הארצית שהוקצתה לגינון כבר מוקצית.
17. להשלמת התמונה, נציין כי תעריף מים לגינון המסופק על-ידי מקורות לספק [ליישוב] עומד על 4.9 ₪ למ"ק כולל מע"מ כאשר תעריף מים לכל מטרה מעל הכמות המוכרת הינו 6.1 ₪ למ"ק כולל מע"מ, ותעריף המים לצרכן – לרשות המקומית – עומד על 6.867 ₪ למ"ק בעוד שתעריף המים לכל מטרה מעל הכמות המוכרת עומד על 8.787 ₪ למ"ק (כולל מע"מ). [התעריפים נלקחו מתוך ספר התעריפים שפורסם על-ידי רשות המים]
18. כפי שצינו בהערת השוליים, פורסמה לשמיעת עמדות הציבור טיוטת כללי המים (קביעת תנאים ברשיון), בה הושמט הפרק בנוגע לגינון הציבורי, ומבוטלים על-ידי כללי המים (שימוש במים באזור קיצוב) שגם הם מתייחסים לגינון ציבורי. אין לנו בשלב זה מידע האם ההשמטה הינה מכוונת או שמא טעות.
19. נציין שמכיון שהתקיימו דיונים ברשות המים לרבות שמיעת עמדות הציבור לגבי הקצאות המים לגינון במסגרת קביעת כמויות המים לשנת 2018, נראה כי אין הכוונה לבטל את הקצאות המים לגינון.
20. לאור ההפרש הלא מבוטל בתעריף המים לגינון, אנו סבורים כי מומלץ למי שלא פנה עד כה לקבלת הקצאה כאמור, לברר את האפשרות לקבל הקצאה לגינון הציבורי.

האמור לעיל מהווה סקירה של הדין הקיים למיטב הבנתנו. חלק מהסוגיות המועלות במסמך זה טרם נדונו והוכרעו בבית משפט ואם וכאשר יידונו בבית המשפט עניינים הנוגעים או הקשורים בנושאים המפורטים במסמך זה, יתכן ותשתנה התייחסותנו.

מסמך זה הוכן עבור ארגון עובדי המים לשימוש על-פי שיקול דעתו ואין לכל גורם אחר רשות להסתמך על מסמך זה.

ככל שיתעוררו שאלות נוספות ננסה להשיב עליהן כמיטב יכולתנו.

בכבוד רב

בלטר, גוט, אלוני ושות' - עורכי דין
לילך רזניק, עו"ד